

DETTA VILL PARTIerna GÖRA
MOT HEDERSFÖRTRYCKET
I STOCKHOLM

En sammanställning gjord
Institutet Mot Hedersförtryck/IMH
Augusti 2018

Sammanställning över vad partierna vill göra mot hedersförtrycket i Stockholm

Institutet Mot Hedersförtryck/IMH är en partipolitiskt obunden och icke vinstdrivande verksamhet. IMH verkar för att stärka arbetet mot hedersförtryck och för ungdomars rätt att bestämma över sina egna liv. I centrum för IMH:s insatser står fem huvuduppgifter: Kvalificerad **utbildning** till stöd för myndigheters och organisationers arbete med hedersproblematiken. Stimulans och utveckling av **forskning** inom problemområdet. Bevakning av **akademiska utbildningars** behandling av ämnet. Spridning av **internationella** erfarenheter av arbetet mot hedersförtryck samt **handledning/rådgivning till yrkesverksamma** som möter hedersproblemen. Inom IMH:s verksamhet medverkar flera av landets och Nordens främsta experter på olika delar av arbetet mot hedersförtryck. För vidare information om IMH se vår hemsida: <http://www.institutetmothedersfortryck.se> (alternativt googla "Heder IMH")

Avgörande för att kunna begränsa hedersproblematiken och ge stöd åt utsatta är oftast vad som sker inom kommunala verksamheter såsom t.ex. socialtjänst och skolor. För att dessa och andra kommunala verksamheter ska kunna agera rätt krävs att de får både ekonomiska resurser och politiskt stöd för att stärka arbetet mot hedersförtryck. Sker inte detta kan dessa brott mot mänskliga rättigheter och nya hedersmord ske pga okunskap och bristande kompetens.

Precis som vid förra valet har IMH inför 2018 års val frågat partierna vad man ville göra för att stärka arbetet mot hedersförtryck på kommunal nivå i Stockholm, Göteborg och Malmö. Partiernas svar kommer att spridas okommenterat till socialarbetare och andra professionella som i sitt arbete möter hedersproblematiken. Partiernas svar förmedlas även till media, via IMH:s hemsida och genom sociala media och mejlutskick.

Vår fråga till partierna har varit:

Vad vill ert parti göra de kommande åren för att stärka arbetet mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket i er kommun?

I detta material finns svaren från partier i STOCKHOLMS KOMMUN

Sid 3	Moderaterna
Sid 4	Vänsterpartiet
Sid 4	Kristdemokraterna
Sid 5	Centerpartiet
Sid 6	Socialdemokraterna
Sid 7	Sverigedemokraterna
Sid 7	Liberalerna
Sid 9	Miljöpartiet
Sid 10	Feministiskt Initiativ

Vad vill ert parti göra de kommande åren för att stärka arbetet mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket i er kommun?

Svar från partier Stockholms kommun

MODERATERNA STOCKHOLM

Att människor i Sverige och Stockholm tvingas leva under förtryck och våld är givetvis någonting som vi från politiskt håll aldrig kan eller ska acceptera. Moderaterna i Stockholm startade 2012 ett resurscentrum mot hedersförtryck i Stockholm – Origo Resurscentrum som är ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polismyndigheten i Stockholms län och Stockholms läns landsting. Från Moderaternas sida skulle vi dock vilja se att Origos uppdrag utökas till att även omfatta arbete med förebyggande insatser riktade mot unga samt att bistå verksamheter som möter unga i sitt dagliga arbete med information och ökad kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck. Origo ska även arbeta aktivt för att uppmärksamma pojkar som tvingas upprätthålla hedersnormer.

Som vi ser det finns det dock mycket mer som också behöver göras, både på lokal nivå och nationell nivå. Kommuner, däribland Stockholm, måste regelbundet kartlägga det hedersrelaterade förtrycket och våldet för att med jämna mellanrum ges en tydlig bild av situationen och problemens omfattning.

Skolan har ett ansvar att informera pojkar och flickor om deras rättigheter och skyldigheter. Vi vill se särskilda informationsinsatser inför sommarloven, riktade mot skolungdomar, i syfte att säkerställa att unga har kännedom kring vart de kan vända sig om de riskerar att bli bortgifta under sommaren. Unga som befinner sig i riskzonen ska också omhändertas.

Könsstympling är idag, redan som det är, olagligt men vi vill se en uttalad nolltolerans i kommunen samt att anställda inom vård, skola och socialtjänst ges särskild kompetens och kunskaper om könsstympling. Detta för att kunna ge vård och samtalsstöd till drabbade, men också för att kunna arbeta förebyggande.

Vi vill även se att det inrättas lokala kompetensteam i Stockholms mest utsatta områden, bestående av poliser, socialsekreterare och specialister. Att inrätta dessa kompetensteam handlar om att utbilda personal inom myndigheter och lokala verksamheter samt möjliggöra en samordning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Det här är några av de insatser vi vill se i Stockholms kommun för att stärka upp det kommunala arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Utöver detta behöver givetvis saker göras även på nationell nivå men för en närmare redogörelse av våra nationella förslag och satsningar hänvisar jag Er till Moderaternas Riksorganisation.

VÄNSTERPARTIET STOCKHOLM

I Stockholm har vi under den senaste mandatperioden intensifierat arbetet mot hedersvåld. Vi har skapat ett heltäckande program för staden för hur arbetet ska gå till för att förhindra, upptäcka och stödja de som utsätts för hedersvåld samt hur vi ska arbeta med förövarna. Det är första gången hedersvåld är med i de program som kommunen har mot våld i nära relation vilket betyder att det har samma prioritet även om insatserna ibland ser annorlunda ut.

Det har pågått stora utbildningsinsatser för stadens personal, och kvinnojourerna som möter den här gruppen har fått ökade anslag.

Staden har också särskilda boenden för de som utsätts för hedersvåld vilket andra städer saknar och ett resurscentrum som heter Origo där staden samarbetar med andra kommuner gällande hedersvåld. Det finns jourer att kontakta och få stöd av som utsatt och som yrkesverksam som möter hedersvåld.

Hedersvåldet i Stockholm måste minska. Alla tjejer och killar har rätt till en uppväxt utan kontroll och förtryck i hederns namn. Här behöver staden arbeta förebyggande vilket sker via familjecentraler, hembesöksprogram i tex Järvaområdet och familjestödsprogram. Det finns också ett nytt familjestödsprogram framtaget i år som riktar sig till nyanlända och handlar om föräldraskapet i Sverige.

Vi tror också det är viktigt i det här sammanhanget att i stort minska segregationen i Stockholm.

Vi har också förstärkt det uppsökande arbetet med fältassistenter och liknande i de mest utsatta områdena i Stockholm.

I övrigt vill vi förbjuda religiösa förskolor och skolor som vi menar ökar segregationen. När det gäller skolan så har vi utökat elevteamen på alla stadens skolor. Personal erbjuds fortbildning kring hedersrelaterade frågor och normkritiska frågor vilket ska speglas i undervisning och bemötande.

KRISTDEMOKRATERNA STOCKHOLM

Det går inte att förneka den sprängkraft som kan uppstå när människor från vitt skilda kulturer och normsystem ska integreras i det svenska samhället. Därför är det så viktigt att vi är tydliga med vilka gemensamma värderingar som vårt land bygger på. Utgångspunkten måste vara att den som kommer till vår stad gör sitt yttersta för att få ett jobb, följer våra lagar, delar våra grundläggande värderingar, blir en del av vårt svenska samhälle och vill forma sin framtid här hos oss i Stockholm eller i Sverige. Att lyckas eller inte lyckas med integrationen är en ödesfråga för vår stad och vårt land.

Ett allvarligt problem som drabbat Sverige som en konsekvens av en misslyckad integrationspolitik är det hedersförtryck som drabbar många i Stockholms segregerade förorter. Tjejer förföljs och trakasseras både av familjemedlemmar och religiösa moralpoliser om de inte följer de seder och normer som de förväntas göra. Även pojkar och män är drabbade av hedersvåld och många tvingas även av sina familjer att mot sin vilja delta i förtrycket. Tvångsäktenskap, könsstympning och hedersrelaterat våld och förtryck finns i Sverige och Stockholm i en omfattning som är svår att greppa.

I FN-resolutionen ”Avskaffande av brott mot kvinnor i hederns namn” fastställs att brott mot kvinnor i hederns namn är en fråga om mänskliga rättigheter. Stater och myndigheter har således en skyldighet att förebygga, utreda och åtala brott - att inte göra detta utgör enligt resolutionen ett brott mot mänskliga rättigheter.

Samtidigt ser vi hur många politiker, inte minst på vänsterkanten, inte vågar tala högt om detta problem då det är just intimt förknippat med kulturella företeelser. Men en ovilja att gå till botten med problematiken är ett svek mot alla de kvinnor som utsätts för brotten.

För att motverka hedersrelaterat våld vill vi förstärka länets resurscentrum mot hedersförtryck, Origo. Verksamheten behöver rustas stark så att vi kan genomföra fler informationsinsatser på Stockholms skolor om jämställdhet och hederskultur. Vi vill styra upp samhällsorienteringen för nyanlända genom att göra den obligatorisk, fördubbla antalet timmar och införa godkänt slutprov som krav för att man som nyanländ ska kunna få ta emot försörjningsstöd. Vi vill också se en stadsövergripande informationskampanj för att få fler medborgare att våga anmäla religiösa ”moral-poliser”. Vi vill även se satsningar på fortbildning av personal inom förskola, skola och socialtjänst i hur man upptäcker hedersproblematik.

CENTERPARTIET STOCKHOLM

Först och främst måste politiken vara tydlig med att jämställdhet gäller alla. Tyvärr ser vi fortfarande att frågan om hedersrelaterat våld och förtryck kan vara politiskt laddad. Detta kan dessvärre bidra till att arbetet mot förtrycket stannar av. Hedersförtryck pågår här och nu och får inte finnas någon tveksamhet till att värderingar och traditioner som leder till att flickor och pojkar gifts bort, kontrolleras, hotas, utsätts för våld och i värsta fall hedersmord aldrig accepteras. Oviljan att erkänna hedersförtrycket har ställt till med tillräckligt stor skada där kulturell relativism kombinerat med ängslighet förstört många liv. För att bekämpa hedersförtryck krävs kraftsamling och samarbete av alla offentliga aktörer och goda krafter i civilsamhället.

I Stockholms stad vill vi stärka resurserna till arbetet mot hedersförtrycket och öka kunskaperna hos beslutsfattare och personal. Att förstå skillnaden mellan hedersvåld och annat våld är centralt för att nå resultat. Vi vill förtydliga alla stadens styrdokument för socialtjänst, skola och förskola i syfte att personalen ska veta vart man vänder sig när hedersförtryck misstänks eller upptäcks. Utöver att stadens personal ska ha denna kunskap ska information på flera språk finnas på fler platser, både lättillgänglig på nätet och i tryckt form.

Stärka stöd och skydd till brottsoffer. Origo, ett resurscentrum för hedersrelaterat förtryck och våld i Stockholms län, är en viktig verksamhet som vänder sig till personer mellan 13– 26 år. Här samverkar länets kommuner, polisen, och landstinget med team av olika yrkesgrupper under samma tak. Centerpartiet vill utöka stödet till Origo.

Förebygga. Att skydda offren och bestraffa förövarna är viktigt men sker ofta när det redan gått för långt. Det förebyggande arbetet får inte glömmas bort. Stadens verksamhet i form av socialtjänst, skola och förskola ska upptäcka, anmäla och för socialtjänstens del arbeta uppsökande mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Civilsamhället utgör en viktig pusselbit för att kunna nå människor och grupper som i regel inte kommer i kontakt med stadens verksamheter. Det kan handla om föreningar och fritids- och idrottsverksamheter där människor möts. Staden ska ha täta samarbeten med civilsamhällets aktörer. Staden ska säkerställa att skattemedel aldrig går till odemokratiska eller olagliga verksamheter, bland annat genom oanmälda inspektionsbesök. Därutöver vill vi trygga organisationer som arbetar mot våld och hedersförtryck till genom långa finansieringsavtal som tar hänsyn till hur organisationerna bäst kan arbeta för att uppfylla behoven för brottsoffer.

Grannar som larmar. Ett sätt att förebygga våld i hemmet är att kunna ge grannar verktyg att agera. ”Huskurage” är en etablerad metod för att kunna uppmärksamma att någon far illa. Det handlar om att boende, hyresvärdar och föreningar antar en policy och informerar de boende hur de ska agera, exempelvis dörrknackning om någon misstänker våld. Centerpartiet vill att Stockholms stads bostadsbolag inför huskurage.

SOCIALDEMOKRATERNA STOCKHOLM

Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Därför har vi socialdemokrater under den gångna mandatperioden trappat upp arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Vi har stärkt resurserna till kvinnojourer, inrättat flera relationsvårdscentrum och vi gör en kunskapssatsning till skolans personal och elever kring hedersrelaterat våld och förtryck. Vi har även antagit ett

program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck i kommunfullmäktige. Det var första gången som kommunfullmäktige har antagit ett program mot hedersrelaterat våld och förtryck. Origo resurscenter är en del av stadens permanenta verksamhet och samarbetet med civilsamhället har utvecklats.

Framöver vill vi stärka det förebyggande arbetet genom att integrera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i förskolans och skolans dagliga verksamhet. Vi vill att kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck ska tas upp i vidareutbildningar och kompetensutbildningar för skolpersonal. Vi tänker även prioritera arbetet för att nå föräldrar och säkerställa att alla barn som växer upp i Stockholm ska leva i frihet från våld och förtryck.

SVERIGEDEMOKRATERNA STOCKHOLM

Skolpersonal behöver utbildas i att upptäcka barn och ungdomar som blir utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Ingen flicka ska behöva vara rädd för att bli bortförd och bortgift eller bli omskuren i sina föräldrars hemland.

Ett särskilt problem är barn och ungdomar som rekryteras in i extrema religiösa grupper och/eller sedan lämnar landet för att strida för terrororganisationer. Ett led i arbetet mot rekrytering av terrorister är att inte tillåta att fler muslimska friskolor etablerar sig i Stockholm. De som redan finns ska underkasta sig noggranna oanmälda kontroller så det säkerställs att de följer läroplanen.

De stockholmare som vill lämna ett liv som präglas av hedersförtryck, hot och våld ska få hjälp och stöd, det handlar till exempel om att få ett skyddat boende och stöd av kuratorer.

LIBERALERNA STOCKHOLM

Liberalerna i Stockholm kommer alltid att kämpa för varje människas rätt att älska och leva med vem man vill och att själv bestämma över sitt liv.

Det hedersrelaterade våldet och förtrycket utgör kanske den största kränkningen av mänskliga rättigheter i Stockholm och Sverige idag. Kampen mot hedersrelaterat våld och förtryck är central för ett Stockholm där alla har lika möjligheter och lika frihet. Den måste få betydligt större prioritet på alla politiska nivåer. Hbtq-personer och personer med funktionsnedsättning i traditionella hederskontexter är extra utsatta grupper och deras situation måste särskilt uppmärksammas.

En välfungerande socialtjänst spelar stor roll för arbetet mot

hedersförtrycket. I grunden krävs bättre villkor för socialsekreterare, inklusive högre löner, mer handledning och bättre IT-system, för att barn och unga som behöver hjälp ska mötas av erfaren och skicklig personal som har tid för sina klienter.

Dessutom behövs en rad mer specifika åtgärder. Fortfarande är kunskapen om hedersförtryck inte tillräcklig bland personal som möter ungdomar som lever i en hederskontext. Det krävs satsningar för att höja kompetensen. Därför har vi lagt förslag om mer pengar till arbetet mot hedersförtryck. I vårt budgetförslag för 2018 föreslog vi totalt 12 miljoner kronor ytterligare till arbetet mot hedersförtryck i Stockholms stad.

Av den satsningen avser 2 miljoner kronor mer resurser till Origo, som gör ett ovärderligt arbete för både ungdomar och personal. Resterande 10 miljoner kronor är tänkta att gå till fortbildning av personal, ökade möjligheter till samverkan mellan socialtjänsten, skolan och civilsamhället, mer resurser för socialtjänstens arbete i främsta linjen, samt utvärdering av genomförda insatser.

Vi behöver mycket mera kunskap om förekomsten av hedersförtryck. Liberalerna har varit pådrivande bakom att Stockholms stad nu genomför en ny kartläggning av förekomsten av hedersförtryck (tillsammans med Göteborg och Malmö). Sådana kartläggningar behöver upprepas regelbundet och på ett sätt som gör det möjligt att jämföra utvecklingen över tid.

Skolan måste vara en fristad där samma friheter, rättigheter och skyldigheter gäller varje elev. Vi vill att utbildningsnämnden tar fram en handlingsplan för skolornas arbete mot hedersförtryck, med konkreta och kraftfulla åtgärder. Varje skola måste erbjuda tydliga insatser för att hjälpa utsatta elever. I skolans värdegrund måste det vara självklart att alla elever har rätt att leva i frihet.

För många unga är sommaren en tid då de riskerar att giftas bort mot sin vilja. Vi vill se information, exempelvis på flygplatser och på skolor, om vilka rättigheter man har och hur man kan göra för att få hjälp.

Personer som inte kan bo kvar i sin vanliga bostad, på grund av risken att utsättas för hedersvåld, måste få hjälp med alternativt boende. Liberalerna har drivit på för att avsätta fler förturslägenheter ur allmännyttan till personer som lever med våld eller hot om våld i hemmet.

MILJÖPARTIET STOCKHOLM

Den här mandatperioden har arbetet mot det hedersrelaterat våld och förtrycket varit en prioriterad fråga och vi har tagit många viktiga steg i att stärka stadens arbete i dessa frågor. Vi anser att våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett stort och allvarligt samhällsproblem där mänskliga rättigheter upprepat kränks. Ingen ska behöva vara rädd för att bli slagen eller uppleva våld.

Vi har bland annat beslutat om ett program mot hedersrelaterat våld och förtryck med syfte att stärka det preventiva arbetet och förbättra våra egna insatser för stöd och skydd. Vi har även startat flera relationsvårdscentra som har kompetens kring hedersrelaterat våld och förtryck och tillskjutit extra resurser till Origo resurscentrum. Även om vi är stolta över det arbete som har gjorts, ser vi behöver göra mer. Sådär står det i vårt kommunpolitiska program 2018-2022 om vad vi i Miljöpartiet Stockholms stad vill göra under kommande mandatperiod:

”Arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är utbredda och allvarliga samhällsproblem. Bakomliggande strukturer och destruktiva maskulinitetsnormer behöver förändras för att våldet ska upphöra. Vi vill därför att det förbyggande arbetet ska starta redan i förskolan och även finnas inom föreningslivet och idrotten. 16

Stockholmare som utsätts för våld ska veta vart de kan vända sig för att få hjälp och socialtjänsten ska se till att våldsutsatta får det stöd och skydd som de behöver. Ingen ska tvingas leva kvar i en våldsam relation.

Vi vill att våldsutsatta personer som bott på skyddat boende ska ha en ordnad boendesituation när placeringen upphör.

Antalet genomgångsbostäder och försökslägenheter, som är ett steg mot en varaktig bostad, ska därför öka. Stadens förtursverksamhet ska också utvecklas så att den kan komma fler till del, liksom stadens samverkan om trygga boendeplatser med andra kommuner så att de våldsutsatta personer som behöver det kan få ett tryggt boende i en annan del av landet.

Den som utövar våld ska lagföras. Och för att våldet på sikt ska upphöra vill vi satsa på att utveckla metoder för att motivera våldsutövare till att ändra sitt beteende och sluta utöva våld.

I en hederskontext utövas våld och förtryck kollektivt av släkt och omgivning. De stockholmare, framför allt flickor och kvinnor men även pojkar och män, som lever under ständig kontroll såväl i hemmet som i skolan och på fritiden ska få makt över sina egna liv. Stadens verksamheter ska stå på de utsattas sida och särskilt skydda de som riskerar att utsättas för könsstympning, giftas bort och i värsta fall hotas till livet.

Vi vill att staden ska stärka sin samverkan med civilsamhället och andra aktörer runt de som flytt från en hederskontext och tvingats bryta med sin släkt. De ska få särskilt stöd för att klara av att påbörja ett nytt liv.”

FEMINISTISKT INITIATIV STOCKHOLM

Feministiskt initiativ i Stockholm har en vision om en trygg stad där alla unga får möjlighet att forma sina egna liv. Vi har i Stockholm tredubblat stödet till kvinno- och tjejjourerna. Vi har stärkt unga tjejer och kvinnors möjligheter till egen försörjning och att organisera sig. Men det finns fortfarande mer som måste göras.

Vi vill införa en garanti för att skolor och socialtjänst ska ha rätt kompetens och förståelse för det hedersrelaterade våldets särskilda mekanismer.

Vi vill garantera att den som är utsatt får rätt hjälp. Ingen ungdom i vår stad ska stå ensam när den utsätts för våld eller hotas med döden. Om vi får fortsatt förtroende från stockholmarna att styra staden lovar vi att:

- * **Öppna ett skyddat boende för pojkar som utsätts för hedersrelaterat våld**
- * **Skolor ska ha en handlingsplan mot heder**
- * **Fler bostäder till våldsutsatta kvinnor och tjejer**
- * **Hederscertifiera socialtjänsten**

Partiernas svar från Göteborg och Malmö kan hittas på IMH:s hemsida

<http://www.institutetmothedersförtryck.se> (alternativt googla ”Heder IMH”)